

ANUL XXVIII. — No. 19

16 PAGINI

MARTI 6 Mai 1924

Ziarul Stiințelor și Călătoriilor

2 lei

Fondator LUIGI CAZZAVILLAN

Director: STELIAN POPESCU

Abonamente: { In țară . . . 100 lei
In străinătate 200 lei

Apare sub îngrijirea d-lor:

ENRIC OTETELIŞANU

Directorul Institutului Meteorologic Central

D. ROMAN

Conferențiar la Universitate

S U M A R U L :

Bogăția în aur și argint a țărei noastre D. Roman
Petele Solare M. T.
Arborele de ceară Ion Gh. Barbu
Un ou de acum 10 000.000 de ani B. B. D.

Cinci săptămâni în balon Jules Verne
Se poate prelungi viața umană? Virgiliu Leontie
Apărarea naturei P. P. Stănescu
Trecerea planetei Mercur în fața Soarelui M. T.

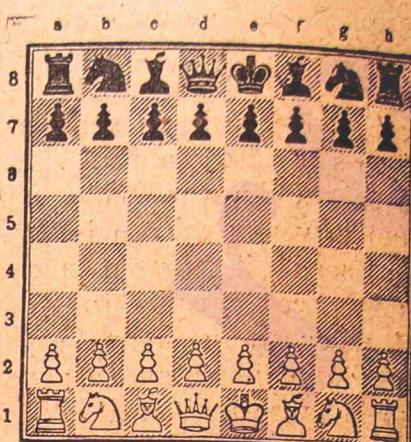
Masa lui Traian pe Valea Oltului, lângă Jiblea, Jud. Vâlcea

familia *Liliaceelor* (ceapa, usturoiul, laleaua, crinul, zambla, etc.); numai prin mijloace artificiale le putem săli și producă. În schimb, ele fabrică numai zahăr (care se găsește totdeauna și în cele ce produc și amidon și pe care îl putem constata numai pe alte căi, mai complicate).

Din toate acestea vedem că

plantele verzi își fabrică singure la lumină substanțe organice (în cazul nostru amidonul) cu care se hrănesc ele și se hrănesc și animalele. E limpede că nu-și pot lua din altă parte acest amidon care văzurăm că nici nu e totdeauna în ele și nici nu e totdeauna în aceiași cantitate.

Adunate de P. P. Stănescu

JOCUL DE SAH

Noțiuni pentru începători

Jocul de sah simbolizează un adevărat războiu în miniatură.

Pe cîmpul de bătălie (tabla de sah) stau față în față 2 armate adverse, cu efectiv mic, însă dotate cu cele mai moderne mijloace de luptă.

Strategia sahului e tot așa de complicată ca și războaielor reale, la începutul partidei (luptei) existind aproape cinci sute posibilități de atac.

Toți marii generali au fost sahiști devotați. De Napoleon, care-l jucă cu o dragoste nemărginită și o rară pasiune, se spune că în făurirea planurilor sale de luptă, întrebuița tabla de sah.

Efectivul acestor armate—care se deosebesc doar prin culoarea uniformei: una fiind îmbrăcată în alb-gălbui și cealaltă în negru este egal și se compune fiecare din:

Un rege (comandantul suprem).
O regină (cu drept la comandă, având puteri de general).

2 ofițeri curieri (aghiotanții respectivi ai regelui și reginei).

Astăzi însă, li se dă numele de nebuni.

Explicația e simplă: Istoricii vechi spun că rolul acestor ofițeri de legătură era mai mult d'a transmite ordinele dela un comandanță la altul, aveau prin urmare un serviciu de alergători, fugari.

In alt manuscris se spune că devotamentul lor către îndeplinirea datoriei era așa de mare, încit—cu

prețul vieții lor — călăreau nebunete, de unde numele de... nebuni.

În poziția inițială a armelor înainte de începerea luptei, ei sunt însăși ca fiind nedespărțiti de caii lor.

Artilleria reprezentată prin 2 baterii, cu cel mai nou armament, având fiecare cîte un tun, de calibru 75 mm. cu tir lung și tragere repede.

Sahiștii însă le spun turnuri.

In Evul Mediu, extremitățile cîmpului de luptă erau întărite cu cetăți (fortărete) de susținere. Cum pe atunci nu existau tunuri, aceste piese simbolizează tocmai acele fortărețe (tunuri) de apărare.

Sahul, a reprezentat în toate epociile icoana fidelă a compunerii armelor.

El a evaluat cu cîmpul, trecind prin multe și curioase transformări pînă la ajuns așa cum este acum.

In ceace privește piesa de mai sus; astăzi, — desigură denumirea a rămas de turn, el imaginează însă tunul atotputernic, în față căruia — cum a dovedit cu prisosință războiul mondial — cetățile cele mai puternice își pleacă capul.

Cavaleria e reprezentată printr'un escadron de... 2 cai, atât de aprigi că poate sări peste orice obstacol de pe cîmpul de bătălie.

In fine infanteria face față printr'o divizie de... 8 soldați de un curaj extraordinar, întrucît cum se va vedea, n'au voie d'a merge decit înainte. Dacă un soldat îsbutește să facă o incursiune în lagărul in-

mic, drept recompensă e avansat pe loc, chiar la gradul de general. In nomenclatura sahistă sunt cunoscuți sub numele de pioni.

In rezumat: Sahul se joacă între 2 adversari conducind respectiv cele două armate (partida albă și neagră).

Fiecare partidă are 16 piese (figuri): rege, regină, doi nebuni, doi cai, două turnuri și 8 pioni.

Cîmpul de luptă e o tablă patrată, împărțită în 64 pătrățele, alternativ albe și negre.

Inainte de a se da semnalul de luptă, armatele stau față în față, în aceeași formăție, pe două rînduri,

Regele, regina, nebunii, caii și turnurile în linia I, iar în fața lor, gata de atac, pionii.

Pentru ușurință, voi împărți explicația în patru capitole.

I Așezarea tablei și a pieselor (la începutul jocului).

II Mersul pieselor.

III Valoarea pieselor.

IV Scopul jocului. (Principiile de urmat, care asigură succesul).

Locot. Ion Gudju

Toți cititorii să își procure

Manualul Automobilistului
de Ing. V. Comen

Coprinzând descrierea automobilului pe înțelesul tuturor

Se exped. franco recomandat

Contra sumei de Lei 50,
trimis prin mandat postal
la Librăria CARTEA DE AUR

— București, Victoriel 65 —

